

ANKARA BAROSU CMK MERKEZİ ÇOCUK GÖREVLENDİRMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

CMK MERKEZ TELEFONU
0312 416 72 26-27
CMK ACİL DURUM
0538 046 12 58

• [Qsmangazi Mah. Baltacılar Sok. No:2 Keçiören/ANKARA](#)

(0312) 329 60 87

<https://124.im/bSFZc>

• [Örnek Mah. 671. Sok. No:12 Altındağ/ANKARA](#)

(0312) 435 68 61

<https://124.im/oPqy9>

ÇOCUK ŞUBE NEREDE?

• [Aşağı Öveçler Mah. 1328 Cad. No:3 Çankaya/ANKARA](#)

(0312) 362 76 35

<https://124.im/AMKs>

• [Tandoğan Mah. Şehit Mehmet Metin Sok. No:1 Sincan/Ankara](#)

(0312) 271 41 41

<https://124.im/S0smW>

SUÇA SÜRÜKLENEN ÇOCUK

SORUŞTURMA AŞAMASI

Onbeş yaşını doldurmamış çocuklar hakkında üst sınırı beş yıl aşmayan hapis cezasını gerektiren fiillerinden dolayı tutuklama kararı verilemez. (ÇKK m. 21)

! Suç şüphesi altındaki kişi çocuk ise; soruşturma, çocuk bürosunda görevli Cumhuriyet Savcısı tarafından "bizzat" yürütülür. (ÇKK m. 15/1)

4 TELEFON KURALI
Haber verilmesi gerekenler
• AİLE
• BARO
• SAVCILIK
• ASPB

AGO'dan faydalanma imkanı olmadığı takdirde ifade sırasında yanında bir uzman/sosyal çalışma görevlisi bulundurulması talep edilmelidir. (ÇKK m.15/2)

SSÇ'nin ifade vermesini engelleyecek bir durumda AGO'dan yararlanma talebinde bulunulmalıdır.

ÇOCUKLA GÖRÜŞME

- Görevlendirilen avukat öncelikle kendini çocuğa tanıtmalı, çocuğun yaşına ve gelişim durumuna göre haklarını anlayabileceği ve özel bir ortamda kimsenin duymayacağı bir şekilde anlatmalıdır.
- Görüşme sırasında çocuğun adli süreçteki ihtiyaçları gözetilmeli ve çocuğun sürece aktif katılımı sağlanmalı, talep ve görüşleri alınmalıdır.
- Görüşme sonunda kolluk tarafından SSÇ-Müdafî Görüşme Tutanağı tanzim edilir.
- Çocuk ile aralarında menfaat çatışması bulunmayan ebeveynleri de çocuğun üstün yararı kapsamında sürece ilgili bilgilendirilmelidir.
- Avukat, görüşme sonunda çocuğun soruşturma aşaması boyunca kendisine ulaşabilmesine olanak veren iletişim bilgilerini çocukla paylaşmalıdır.
- Usulsüz uygulama ile karşılaşıldığında ifade tutanağına geçirilmelidir. Tutanağın bir örneği, takibi yapılmak üzere CMK ve/veya Çocuk Hakları Merkezine bildirilebilir.

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- Çocuk yargılaması **çocuğun üstün yararı** ilkesini temel alır, yapılan her işlemden uygulanan her tedbirde dikkat edilmesi gereken ilk husus çocuğun yararına olup olmayacağıdır.
- **Çocuklara zincir, kelepçe ve benzeri aletler takılamaz.** (Çocuk Koruma Kanunu m.18)
- Gözaltına alınan çocuklar **kolluğun çocuk biriminde/çocuk şubede tutulur** (Çocuk Koruma Kanunu m.16) Çocuklarla ilgili kolluk görevi, öncelikle kolluğun çocuk birimleri tarafından yerine getirilir. (Çocuk Koruma Kanunu m.31/1)
- Suça sürüklenen çocukların çocuk şube dışındaki kolluk birimlerinde yetişkinlerle bir arada tutulması hukuka aykırıdır. Böyle bir durumda, ilgili işlemlerin yapılması için **çocuğun çocuk kolluğuna sevkî talep edilmelidir.**

İFADE ALIMI

- **12 yaşını doldurmamış olanlar ile 15 yaşını doldurmamış sağır ve dilsizler** kimlik tespiti yapıldıktan sonra serbest bırakılır, suç tespitine dahil edilemez. (YGAIAY m. 19/a-1)
  - **12 yaşından küçük çocuklara kimlik tespiti harici işlem yapılması durumunda CMK yönergesi kapsamında geçici çıkarma kararı verilir.**
- **12 yaşını bitirmiş, 15 yaşını doldurmamış** bulunan çocuklar ile **15 yaşını doldurmuş ancak 18 yaşını doldurmamış sağır ve dilsizler** için sosyal inceleme yapılması zorunludur. (ÇKK m. 35, ÇKKUIUEHY m.20)
- İfade **Çocuk bürosunda görevli Cumhuriyet Savcısı** tarafından bizzat alınır. (ÇKK m. 15)

KOLLUK BİRİMİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- Çocukla görüşme yapılmadan önce nezarethane defteri, yakalama ve gözaltına alma işlemleri ile ilgili evrak kontrol edilmeli ve isnat edilen suça dair dosya incelenmelidir.
- Çocukların, işledikleri iddia edilen suçlara ilişkin fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayıp algılamaları ceza sorumluluklarını etkileyecektir. Bu hususun tespit edilmesi için gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.
- Kollukta 18 yaşından küçük SSÇ için yapılabilecek tek işlem kimlik tespittir. **18 yaşından küçük SSÇ'ye kollukta kimlik tespiti dışında başkaca bir işlem yapılmaz.** (ÇKK m. 15 gereği soruşturma bizzat Cumhuriyet Savcısı tarafından yürütülür.)

SAVCILIKTA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- **Çocuğun gözaltına alındığı** anne, baba veya vasisine bildirileceği düzenlenmişse de eğer istismar çocuğun ailesinden bir kişi tarafından gerçekleştirilmişse Cumhuriyet savcısı ve kolluk birimlerinden anne, baba veya vasisine **haber verilmemesini** istemelisiniz. (ÇKK m. 31/2)
- CMK m. 171 uyarınca, şartların varlığı halinde kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı çocuklar için de verilebilir. ÇKK uyarınca, erteleme süresi 3 yıl olup ayrıca CMK m. 171/2 uyarınca, hapis cezasının üst sınırı, 15 yaşını doldurmamış çocuklar bakımından 5 yıl olarak uygulanır. **Kamu davasının açılmasının ertelenmesini talep etmeniz gerekmektedir.**
- **Derhal koruma tedbiri alınması gereken bir durum varsa** Cumhuriyet Savcısından talep edilmelidir. Bu tedbirler Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen çocuk hakimi tarafından alınabilir. (ÇKK m. 7)

- Kolluk tarafından yakalama işlemi yapılan suça sürüklenen çocuk, Cumhuriyet savcısı tarafından **gözaltına alınmışsa** suça sürüklenen çocuğun gözaltına alındığı hususu anne, baba veya vasiye bildirilmelidir. (ÇKK m.31/2)
- ÇKK m.16 uyarınca, gözaltına alınan çocuklar, kolluğun çocuk biriminde tutulurlar. Ancak çocuk biriminin bulunmaması halinde gözaltına alınan suça sürüklenen çocuk, **yetişkinlerden ayrı bir yerde tutulmak zorundadır.**

ANKARA BAROSU
CMK UYGULAMA
MERKEZİ

ANKARA BAROSU CMK MERKEZİ ÇOCUK GÖREVLENDİRMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

CMK MERKEZ TELEFONU
0312 416 72 26-27
CMK ACİL DURUM
0538 046 12 58

SUÇA SÜRÜKLENEN
ÇOCUK

KOVUŞTURMA AŞAMASI

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- Avukat ilk defa kovuşturma aşamasında atanmış ise duruşmadan önce çocukla görüşme yapmalı, haklarını anlatmalı, süreç hakkında bilgilendirme yapmalı ve görüşme sırasında korunma ihtiyacını da değerlendirmelidir.
- Suça sürüklenen çocuk tutuklu ise avukat tutuklama tarihinden itibaren 1 ay içinde, her halde **duruşmadan önce çocukla cezaevinde görüşmek zorundadır.**
- Duruşmalarda hazır bulunan çocuk, yaranı gerektirdiği takdirde duruşma salonundan çıkarılabileceği gibi sorgusu yapılmış çocuğun duruşmada hazır bulundurulmasına da gerek görülmeyebilir. Ancak bu halde çocuk yargılama süreçleri hakkında bilgilendirilmelidir.
- Çocuğun sorgusu veya çocuk hakkındaki diğer işlemler sırasında çocuğun yanında sosyal çalışma görevlisi bulundurulabilir.
- Çocuğun ifade vermesini engelleyecek bir gelişimsel engel, iradesini sakatlayacak bir halin varlığını tespit etmeniz ya da çocuğun tamamen iletişime kapalı olması vb hallerinde, **ifade sırasında yanında bir uzman/sosyal çalışma görevlisi bulundurulması talep edilmelidir.**
- Çocuğun korunma ihtiyacı varsa bu durumun çocuk hakkında hazırlanacak sosyal inceleme raporunda değerlendirilmesi ve mahkemece çocuğa özgü güvenlik tedbirlerinin alınması için talepte bulunulması gerekir.

ÇOCUK - ÇOCUK
AĞIR CEZA
MAHKEMESİ
NEREDE?

• Ankara Adliyesi
Ticaret, Aile, Çocuk ve
Tüketici Mahkemeleri
Ek Binası 2181.Cad.
No:3 Söğütözü
Çankaya/Ankara

• Ankara Batı Adliyesi
Oğuzlar Mahallesi
Prof. Dr. Necmettin
Erbakan Caddesi
No: 52
Etimesgut/ANKARA

• Kural olarak 18 yaşından küçüklerin işledikleri suçlarla ilgili davalarda görevli mahkeme; çocuk mahkemesi ve çocuk ağır ceza mahkemesidir.

• Çocukların yetişkinlerle birlikte suç işlemesi halinde, soruşturma ve kovuşturma işlemleri ayrı yürütülür. Davaların birlikte yürütülmesinin zorunlu görülmesi halinde, birleştirme kararı verilebilir ve davalar genel mahkemelerde yürür. Ancak birleştirme kararı yerine yetişkinlerin yargılandığı davanın bekletici mesele yapılması talep edilmelidir.

• Çocukların duruşmaları kapalı yapılır; hüküm de kapalı duruşmada açıklanır. Çocuk, velisi, vasisi, mahkemece görevlendirilmiş sosyal çalışma görevlisi, çocuğun bakımını üstlenen aile ve kurumda bakılıyorsa kurumun temsilcisi duruşmada hazır bulunabilir

• Fiili işlediği sırada 12 yaşını doldurmamış olan çocukların ceza sorumluluğu yoktur ancak çocuklara özgü güvenlik tedbirleri uygulanabilir.
• Fiili işlediği sırada 12 yaşını doldurmuş olup da 15 yaşını doldurmamış olanların işlediği fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılayamaması veya davranışlarını yönlendirme yeteneğinin yeterince gelişmemiş olması hâlinde ceza sorumluluğu yoktur.

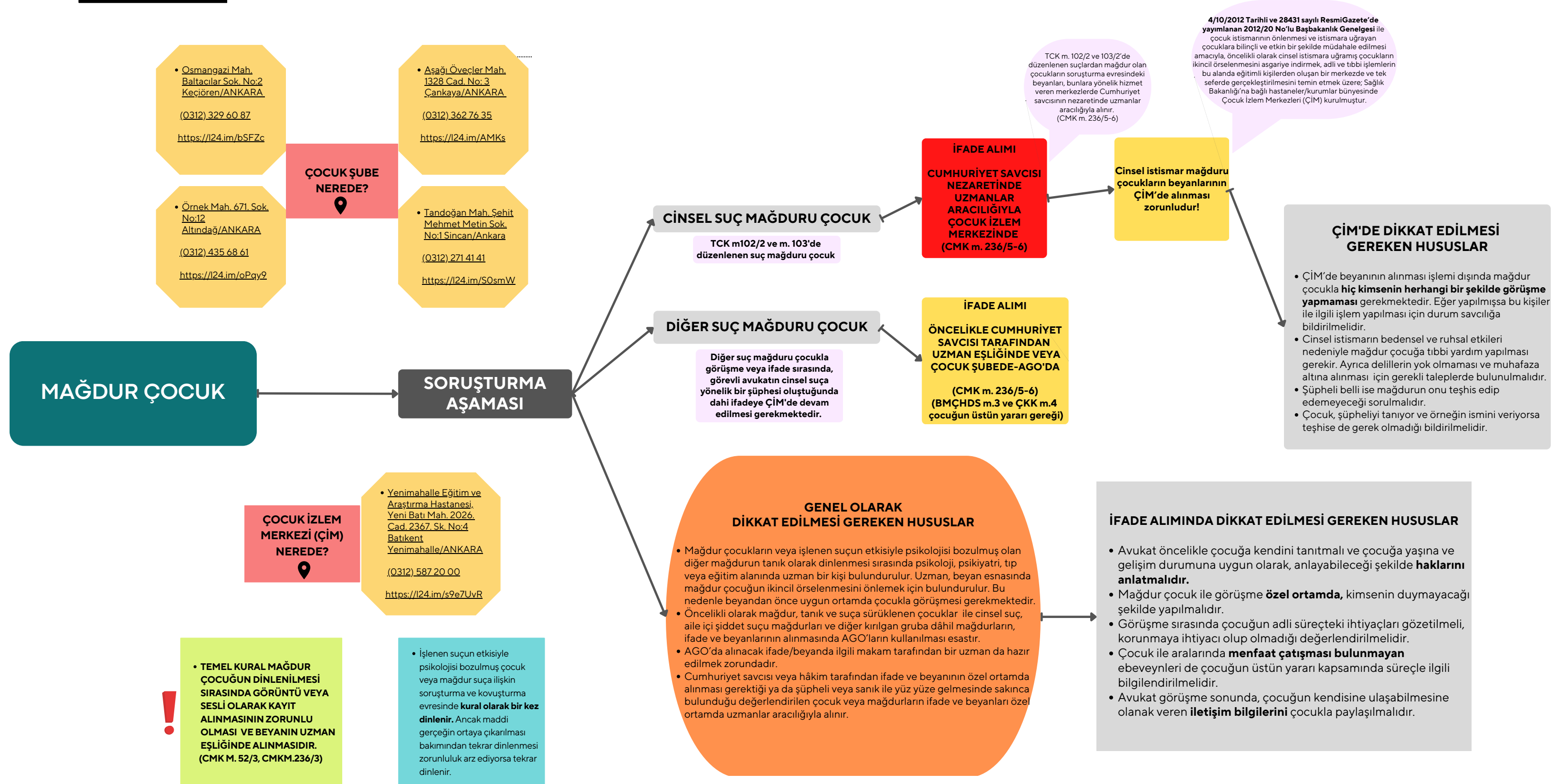
• Çocuk, velisi, vasisi, mahkemece görevlendirilmiş sosyal çalışma görevlisi, çocuğun bakımını üstlenen aile ve kurumda bakılıyorsa kurumun temsilcisi duruşmada hazır bulunabilir. Bunun tek istisnası çocuğun üstün yararadır.

• Kovuşturma sırasında onsekiz yaşını doldurmuş çocuklar hakkında yargılama açık yapılır, hükümde açık tefhim edilir

CMK MERKEZ TELEFONU
0312 416 72 26-27
CMK ACİL DURUM
0538 046 12 58

ANKARA BAROSU CMK MERKEZİ ÇOCUK GÖREVLENDİRMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

ANKARA BAROSU
CMK UYGULAMA
MERKEZİ

ANKARA BAROSU CMK MERKEZİ ÇOCUK GÖREVLENDİRMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

CMK MERKEZ TELEFONU
0312 416 72 26-27
CMK ACİL DURUM
0538 046 12 58

MAĞDUR ÇOCUK

KOVUŞTURMA AŞAMASI

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- Avukat ilk defa kovuşturma aşamasında atanmış ise duruşmadan önce çocukla görüşme yapmalı, süreç hakkında bilgilendirme yapmalı ve görüşme sırasında korunma ihtiyacını da değerlendirmelidir.
- Maddi gerçeğin ortaya çıkarılması bakımından **mağdur çocuğun tekrar dinlenmesi zorunluluk arz ediyorsa**, özellikle cinsel istismar mağduru çocuğun ifadesinin Adli Görüşme Odasında yapılması için talepte bulunulmalıdır.
- Kovuşturma evresinde mağdur çocuğun tekrar dinlenmesi durumu söz konusu olduğunda **daha önce kayda alınan beyanının izlenmesini talep edilmelidir.**
- Mağdurun hazırlık aşamasındaki beyanına ilişkin kamera kaydının izlenmesi talebi reddedildiği takdirde CMK m. 200 uyarınca, mağdur dinlenirken **sanığın dışarı çıkartılması talep edilmelidir.** Eğer AGO var ise mağdurun AGO'da dinlenmesi gerektiği unutulmamalıdır.

• **Salt mağdurun çocuk olması duruşmanın kapalı yapılmasını gerektirmez.** Genel ahlâkın veya kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hâllerde, duruşmanın bir kısmının veya tamamının kapalı yapılmasına mahkemece karar verilebilir. (CMK m. 182)

• Beyan ve görüntü kayıtları, yazılı tutanağa dönüştürülerek talepte bulunan şüpheli, sanık, müdafii, mağdur, vekil veya kanuni temsilciye verilir. Kayıtlar ise soruşturma ve kovuşturma makamlarının gözetiminde gizliliği korunmak suretiyle izletilebilir ancak çoğaltılarak verilemez

• Mağdurun dinlenmesi sırasında uzman bulundurulmasındaki amaç; ikincil örselenmelerin önlenmesi için çocuğun süreç hakkında bilgilendirilerek sürece hazırlanması, çocuğun beyanının gelişim düzeyine uygun olarak alınması ve çocuğun korunma ihtiyacının belirlenmesidir. Çocuk ile uzmanın amacına uygun olarak görüşmesi sağlanmalıdır.

TCK M. 103 CİNSEL İSTİSMAR

- A. On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış
- B. Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar olarak tanımlanmaktadır.

ADLİ GÖRÜŞME
ODALARI (AGO)
NEREDE?

• Ankara Sıhhiye Adliyesi
Anafartalar, Atatürk Blv
No:52
Altındağ/Ankara

• Ankara Adliyesi Ticaret,
Aile, Çocuk ve Tüketici
Mahkemeleri Ek Binası
2181.Cad. No:3 Söğütözü
Çankaya/Ankara

• Ankara Batı Adliyesi
Oğuzlar Mahallesi Prof.
Dr. Necmettin Erbakan
Caddesi No: 52
Etimesgut/ANKARA